

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering : 25 november 2021

Zaaknummer : 303829

Onderwerp: : Verzoek Alliander versterking kapitaal

De raad wordt voorgesteld

1. Geen wensen en bedenkingen uiten over het voorgenomen besluit van het college om een lening te verstrekken voor een bedrag van € 2,544 mln (pro-rata) tot maximaal 125% van het pro rata aandeel in Alliander, zijnde € 3,18 mln.

Aanleiding

Alliander moet de komende jaren grote investeringen doen in de energie-infrastructuur om de afspraken uit het Klimaatakkoord voor 2030 waar te kunnen maken. Er is sprake van een versnelling van de energietransitie en steeds meer duurzame lokale opwek én een groeiende vraag naar elektrisch vermogen. Dit vraagt grote aanpassingen van het energiesysteem. Als gevolg hiervan moet de capaciteit van de elektriciteitsnetten van Alliander de komende jaren op veel plekken worden verdubbeld. Alliander verwacht dat de totale investeringen op korte termijn oplopen tot ongeveer € 1,2 miljard per jaar. Dat is meer dan een verdubbeling ten opzichte van vijf jaar terug. Een groot deel van dit geld zal worden geleend op de kapitaalmarkt en met tarieven over vele jaren worden terugverdiend. Maar deze enorme investeringsopgave kan niet alleen met vreemd vermogen worden gerealiseerd. Er is ook eigen kapitaal nodig. Dit is nodig om een A-rating te behouden, zodat Alliander met gunstige voorwaarden ook in de toekomst kan blijven investeren. De verhouding tussen eigen vermogen en het vreemd vermogen van Alliander moet daarvoor in de juiste balans blijven. Vandaar dat Alliander aan alle aandeelhouders vraagt om kapitaal, in totaal voor € 600 mln.

Aandeelhouders wordt gevraagd om pro-rata deel te nemen in de lening van € 600 miljoen. Om zeker te stellen dat het benodigde bedrag bijeengebracht wordt (als bepaalde gemeenten niet willen deelnemen), worden de aandeelhouders gevraagd om aan te geven in hoeverre zij bereid zijn om meer dan pro-rata deel te nemen, bij voorkeur 25% boven het pro-rata aandeel.

De aandeelhouders van Alliander zijn enkel provincies en gemeenten. Oude IJsselstreek is hierin een (zeer) kleine aandeelhouder. Wij hebben voor 0,424% aan aandelen in Alliander. Op basis hiervan vraagt Alliander met een bijdrage van 100% aan ons om € 2,544 mln aan lening te verstrekken. Een lening op basis van 125% komt uit op ruim € 3,1 mln.

De gemeente ontvangt hiervoor een vergoeding van Marktconforme opslag van 1,975% boven een bekende benchmarkrente, te weten 10-jaars swapraten (ter informatie: deze was op 30 juni 2021 0,13%).

De vorm van de lening is een zogenaamde omgekeerde converteerbare obligatie (reverse convertible). Dit betekent dat de uitgevende instelling (in dit geval Alliander) beslist of er uiteindelijk contant afgelost gaat worden of dat de lening in aandelen wordt omgezet. (Dit in tegenstelling tot de converteerbare obligatie, waar de belegger/geldverstrekker mag kiezen hoe de lening afgelost wordt.) Zoals het nu voorligt, zou Alliander in 2025 mogelijk 2/3 van het totale bedrag (€ 400 mln) om kunnen zetten in aandelen.

In de bijlage is uitgebreide informatie over de achtergrond en vorm van de verzochte lening. Daarnaast zijn voor de gemeenteraden verschillende (digitale) informatiebijeenkomsten georganiseerd en is er aanvullende informatie op de website te vinden (beantwoording van veelgestelde vragen). Dit is terug te vinden op <https://www.alliander.com/nl/kapitaalstructuur/>.

Wat wordt met beslissing bereikt

Alliander kan door versterking van het eigen vermogen voldoende (blijven) investeren om haar publieke doelstellingen voor de energietransitie te halen. Op deze manier kan Alliander tevens het dividend voor haar aandeelhouders zo goed mogelijk waarborgen, een financiële buffer te behouden en tegen een relatief lage rente leningen aantrekken om de noodzakelijke investeringen te kunnen financieren.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

1.1. Met de verstrekking leveren we als aandeelhouder een bijdrage aan de noodzakelijke energietransitie

Om de doelstellingen voor de energietransitie te halen worden er van Alliander meer investeringen gevraagd, waarvoor zij financiering nodig hebben. Zo wordt nu bijvoorbeeld de opmars van zonne-energie nu op veel plekken geremd door het energienet. TenneT heeft dit voor de Achterhoek al aangekondigd. Om te voorkomen dat de stroom van nieuwe projecten sterkte vertraging oplevert omdat er minder of niet meer kan worden getransporteerd, is het nodig dat de netbeheerders de netten versterken zodat die meer stroom aankunnen. De middelen zullen ook deels lokaal landen.

Ter versterking van de vermogenspositie heeft Alliander daarom op 31 mei 2021 haar aandeelhouders schriftelijk verzocht om in te schrijven op een door haar uit te geven 'reverse converteerbare hybride obligatielening' van in totaal € 600 miljoen. De aandeelhouders is verzocht hieraan minimaal naar rato van hun aandelenbelang (gemeente Oude IJsselstreek heeft een belang van 0,424%) aan deel te nemen. Uitgifte van deze lening is voorzien op 15 december 2021.

Inmiddels is duidelijk dat de meeste aandeelhouders positief staan in dit voorstel. Belangrijkste zijn hierbij de Provincies, die een zeer groot deel van de aandelen bezitten en daarmee het al dan niet slagen van dit voorstel bepalen. Zo heeft Provincie Gelderland, met een bezit van 44% van de aandelen, al aangegeven in principe positief te oordelen.

1.2. Bijdrage aan de versterking van de vermogenspositie van Alliander, zorgt voor continuïteit in investeringen. Dit heeft ook effect op de dividend.

Alliander verwacht dat de totale investeringen op korte termijn oplopen tot ongeveer € 1,2 miljard per jaar. Dat is meer dan een verdubbeling ten opzichte van vijf jaar terug. Een groot deel van dit geld zal worden geleend op de kapitaalmarkt en met tarieven over vele jaren worden terugverdiend. Maar deze enorme investeringsopgave kan niet alleen met vreemd vermogen worden gerealiseerd. Het is noodzakelijk om het eigen vermogen te versterken om tegen maatschappelijk verantwoorde kosten de continuïteit van de investeringen in de energietransitie te borgen. Zo is het versterken van het eigen kapitaal nodig om a) de A rating te behouden (dit is het uitgangspunt is voor de tariefberekeningen van de ACM), b) financiering aan te kunnen blijven trekken tegen acceptabele voorwaarden, en c) een financiële buffer hebben om risico's op te kunnen vangen.

Als er geen versterking van de vermogenspositie komt, betekent dit dat Alliander bovengenoemde 3 punten niet kan behouden. De kapitaalstructuur moet dan op een andere manier worden versterkt, waarbij Alliander aangeeft dat inhouding van dividend een reële alternatieve mogelijkheid is (dit zal dan de komende jaren niet of nauwelijks mogelijk zijn).

1.3. *Het verstrekken van de lening is - zolang de geldlening loopt- financieel interessant*

De rente voor de hybride geldlening ligt bijna 2% boven de marktrente. Het voorstel heeft geen daarmee geen financiële consequenties op korte termijn. De rentevergoeding is immers hoger dan de rentekosten van de gemeente. Na conversie van de geldlening ontvangt de gemeente aandelen voor de lening. Daarmee behoudt de aandeelhouder niet een toegezegd vast rendement, maar een niet gegarandeerd variabel rendement dat naar verwachting in dezelfde orde grootte ligt als de rente op de lening. Of dit daadwerkelijk behaald zal worden, is afhankelijk van de (financiële) ontwikkelingen bij Alliander.

Kanttekeningen

a. *Met het verstrekken van de lening, verhogen we onze leningenportefeuille*

Het verstrekken van een lening aan derden, moeten we uiteraard zelf ook financieren. Dit heeft effect op de leningenportefeuille (deze stijgt dan ook met € 3 mln). Dit zet daarmee de schuldquote en (in mindere mate) de solvabiliteit verder onder druk. Nu zitten we met de schuldquote nog in categorie B (100-130%), maar dit loopt de komende jaren met de geplande investeringen op naar rond/net boven de 130%. Elke extra investering verhoogt dit percentage. Dit komt dan bovenop de overige mogelijke investeringen in de nabije toekomst, zoals de (voor)financiering van onze bouwgrondexploitaties van zowel woningbouwplannen, als op de bedrijventerreinen. Maar ook voor bijvoorbeeld nieuwe (revolverende) leningen op het gebied van energietransitie. Hier gaan de kosten altijd voor de baten uit, waardoor de leningenportefeuille sterker stijgt.

Daarnaast zet het onze renterisiconorm onder druk. Met een hogere leningenportefeuille is de kans groter dat we meer dan 20% van het begrotingstotaal moeten herfinancieren.

Dit hoeft (nu nog) geen directe belemmering te zijn, maar is wel een aandachtspunt, zeker ook met de mogelijke nieuwe investeringen die op ons af komen. Door op korte termijn onze leningenportefeuille en beoogde investeringen opnieuw tegen het licht te houden, kan een beleidsmatige keuze gemaakt worden in wat wij voor onze gemeente een reële en verantwoorde leningenportefeuille vinden.

b. *Omzetting van de lening in aandelen*

In het basisscenario (o.b.v. de huidige reguleringssystematiek en conservatieve uitgangspunten) gaat Alliander ervan uit dat in 2025 een deel van de lening geconverteerd wordt en het restant in 2028. Op het moment dat de lening wordt geconverteerd naar aandelen, gaan deze aandelen meedelen in het uit te keren dividend van Alliander. Daarmee behoudt de aandeelhouder niet een toegezegd vast rendement, maar een niet gegarandeerd variabel rendement. Dit betekent dat het uit te keren dividend vervolgens voldoende hoog moet zijn, om eenzelfde rendement te behouden als het rendement bij de verstrekte lening.

Daarnaast heeft het eenmalig een financieel effect als de waarde van de aandelen lager wordt dan € 3,1 mln. We moeten dan de waarde afwaarderen; dit betekent dat incidenteel vanuit de exploitatie deze afwaardering moet worden gedekt. Daarnaast lopen we het risico dat alsnog het dividend lager uitvalt, waardoor we geen financieel profijt (meer) krijgen vanuit de verstrekte lening. De kans hierop is, zoals nu te bezien, relatief klein. Alliander verwacht dat het rendement vanuit aandelen in dezelfde orde van grootte zal zijn als het rendement op de lening.

Kosten, baten, dekking

Op basis van een verstrekking naar rato voor 100%, betekent dit een lening van € 2,544 mln. Met 125% is dit circa € 3,18 mln. Deze lening gaat mee in de totale (her)financiering van de leningenportefeuille. We trekken hiervoor geen afzonderlijke lening aan.

Hiermee verhoogt onze leningenportefeuille met eenzelfde bedrag. Op korte termijn zijn er geen (grote) financiële consequenties; de rente die wij van Alliander ontvangen ligt hoger dan de marktrente. Daarnaast is de kans dat we als aandeelhouder nog (een deel) dividend behouden groter met deze wijze van financiering.

Op het moment dat de lening wordt omgezet in aandelen, vervalt de rentevergoeding en wordt dit omgezet in dividend. De uiteindelijke effecten hiervan, zijn nog niet geheel te overzien. De verwachting is dat dit in dezelfde orde van grootte zal zijn als het rendement op de lening.

Uitvoering

Planning

15 oktober 2021	Uiterste datum om aan principebesluit aan te geven door het college
1 december 2021	Definitief besluit tot deelname (na sondering bij de gemeenteraad)
2 december 2021	BAVA (Bijzondere aandeelhoudersvergadering) waarin Raad van Bestuur wordt aangegeven als bevoegd orgaan om aandelen uit te geven (lening te converteren in aandelen)
15 december 2021	Uitgifte obligatielening

Personeel

N.v.t.

Communicatie/participatie

N.v.t.

Evaluatie/verantwoording

N.v.t.

Bijlagen

1. Achterliggende documenten Alliander mbt verzoek

Burgemeester en wethouders,

Marijke Verstappen

Otwin van Dijk

Secretaris

Burgemeester

Raadsvergadering d.d.

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
- .....stemmen voor.....stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt
- in handen van B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen.....
- .....